

Tekst: Leen de Vos

Op koesafari met Simone Jansen

Een koesafari met Simone Jansen is een bijzondere belevenis. Met haar huifkar, getrokken door een nostalgische tractor, geeft ze haar gasten een kijkje tussen de grazende koeien en hun kalfjes. Die lopen in een natuurgebied ter grootte van 25 hectare. Dat terrein is eigendom van Staatsbosbeheer en gelegen in het Vechtdal, enkele kilometers van het toeristische plaatsje Ommen. Het gebied grenst enerzijds aan de Overijsselse Vecht, aan de andere kant vormt het de scheiding met hun eigen weilanden.

De boerderij 'Vechtdalhoeve' ligt in het landelijk gelegen buurtschap Arriën, nabij het bosrijke Ommen. René en Simone Jansen zijn de derde generatie Jansen die de boerderij uit 1917 bewonen. Aanvankelijk was het een gemengd bedrijf. Het werd voortgezet als melkveehouderij met daarnaast de opfok van jongvee. Door de toenemende schaalvergroting werd het bedrijf van 25 hectare te klein om rendabel te kunnen exploiteren. Toch wilden de veehouders graag verder met het melkvee, maar in het beschermde gebied was uitbreiden niet mogelijk.

In 2004 viel het besluit om over te schakelen naar het houden van zoogkoeien. Na een aantal gesprekken met Staatsbosbeheer (SBB) sloten ze een overeenkomst

voor een begrazingsproject. In het natuurgebied van 25 hectare konden hun zoogkoeien grazen. Ze kozen voor kuddebeweidings in de puurste vorm. In deze vorm van beweiden lopen de dieren het hele jaar buiten. Dat vergt een sterk en robuust dier.

Brandrode rund

De keuze viel op het oer-Hollandse Brandrode rund. Die zijn winterhard, staan dicht bij de natuur en hebben goede moedereigenschappen. Destijds was er nog maar een beperkt aantal moederdieren te koop, met als gevolg dat er ook een aantal niet raszuivere dieren werd aangekocht. Door alle jaren gebruik te maken van een raszuivere stier voldoet nu ruim 75 procent van de kudde aan de raseigen-

schappen. De stier komt 1 juli bij de koeien en blijft tot september. Geeft hij goede nakomelingen, dan mag hij het volgende jaar zijn diensten nog eenmaal aanbieden, maar na twee jaar komt er een andere stier. De kalfjes blijven ruim zes maanden bij de moeder en groeien op in een rustige omgeving.

Lang gebruik van moedermelk leidt tot een sterk en resistent ras. Dat is te merken aan de kwaliteit van het vlees. De kleur is niet alleen donkerder en roder, maar door de spiervorming ontstaat een prachtig stukje gemarmerd vlees met een dun laagje vet. Goed voor het behoud van de kwaliteit, die smaakvol en boterzacht is.

De gemiddelde leeftijd van de moederdieren bedraagt circa vijf à zes jaar. In de winter worden de dieren bijgevoerd met graskuil van de eigen weilanden. Het vlees wordt als streekproduct 'Brandrood vlees' vermarkt via kwaliteitsrestaurants in het Vechtdalgebied. Zowel de slager als de restauranthouders zijn bekend met de manier waarop de familie Jansen haar dieren houdt. Bij allen staat dierwelzijn hoog in het vaandel.

Simone op de tractor met de huifkar

Moederliefde

De koesafari

Tijdens de rit door het natuurgebied, tussen de koeien en kalfjes, vertelt Simone over de natuur en de koeien. Er zijn diverse arrangementen. Je kunt met een groep, vanaf tien personen, op safari. Maar ook in combinatie met andere activiteiten. Te denken valt aan: sloepje varen, koetjes kijken, koken met de chef-kok, een workshop koeschilderen/tekenen, culinair – koelinair

Brandroden van het Vechtdal

– genieten en diverse andere workshops. De rondrit duurt circa twee uur inclusief de ontvangst op de Vechtdalhoeve.

Bij het sloepje varen en koetje kijken vertrek je vanuit de ontvangstruimte naar de rederij. Vanaf daar worden de gasten met een sloep over de Vecht naar het natuurgebied gevaren. Daar worden ze door de gastvrouw opgewacht. Simone begint haar enthousiaste verhaal vrijwel altijd met het verhaal dat de koe een multifunctioneel dier is, een dier dat aandacht verdient. Ze leveren niet

Combinatie van natuur, recreatie en zeldzame rassen

alleen melk en vlees, maar ook hun huid en hoorns zijn van waarde. De Brandrode runderen die in dit gebied grazen, horen hier en voelen zich er thuis. In het natuurgebied zijn diverse boomwallen. Daarin vinden ze beschutting tegen zware neerslag of felle zon. Voor het lessen van hun dorst of voor verkoeling op warme dagen, maken ze gebruik van het water van de Vecht. Als je je tussen de koeien begeeft, zie je als kenner – en dat is Simone, die vijftien jaar dierenartsassistente is geweest – de hiërarchie binnen de groep. Alle dieren zijn nog in het bezit van hun horens. Ze hebben hier de ruimte en dus een vluchtmogelijkheid. Het hele project steunt op 'the big five'. Een combinatie van landbouw, natuur, recreatie, educatie en koelinair. Deze aspecten, met het Brandrode rund centraal, moeten in balans zijn.

Rust, stilte en schoonheid

De koesafari is niet, zoals door velen wordt gedacht, vanuit economische noodzaak

opgezet. De afzet van het vlees was immers al geregeld. Tijdens haar inspectieronden van het vee overviel Simone telkens weer de rust, de stilte en de schoonheid van het gebied. Alleen de vogels hoorde je fluiten, verder niets. Heel apart. Door haar passie en bevoegenheid hiervoor ontstond de gedachte 'hier moet ik iets mee gaan doen'. Vanuit deze gedachte is de koesafari ontstaan en uitgegroeid tot een enorm succes. In 2009 werd de oude koeienstal omgebouwd tot ontvangstruimte. Daar ontvangt ze haar gasten, geeft ze workshops en kunnen er vergaderingen en lezingen plaatsvinden. Ook heeft ze een winkeltje met vlees van eigen dieren en andere streekproducten. De laatste ontwikkeling is het opzetten van een accessoirelijn met producten van de Brandrode koeien. Ondernemen is kansen zien en benutten! ●

Voor meer informatie, zie de website: www.vechtdalhoeve.nl